

VERKSAMHETSBERÄTTELSE FÖR ÖSTERGÖTLANDS ORNITOLOGISKA FÖRENING (ÖgOF) 2023

Allmänt

Östergötlands Ornitologiska Förenings 2023 var ett mycket speciellt år då föreningen passade på att fylla 50 år. Detta innebar att föreningen vid sidan av sin ordinarie verksamhet satsade extra på ytterligare, framförallt utåtriktade aktiviteter.

Medlemmar

Vid utgången av 2023 hade ÖgOF 966 medlemmar (året innan 1 018), av dessa var 122 (135) familje-/ungdomsmedlemmar. Antal prenumeranter på Vingspegeln var 422 (420). 2023 var året som Fågelföreningen i Norrköping (FiNk) blev en integrerad del av BirdLife Sverige och därmed också av ÖgOF. FiNk bidrar med ytterligare ett antal medlemmar till ÖgOF, men när denna verksamhetsberättelse skrivs är det fortfarande oklart med hur många. Detta beroende på att det centrala medlemsregistret som handhas av BirdLife Sverige behöver uppdateras med medlemsuppgifter från FiNk.

Protokollförda möten

Under 2023 hölls 8 styrelsemöten. Glädjande var att samtliga för första gången på flera år kunde hållas fysiskt hemma hos styrelsens medlemmar.

Årsmötet hölls i Linköping den 26 mars under pompa och ståt i och med föreningens 50-årsfirande. Efter möteshandlingarna bjöds deltagarna på tårtkalas där den stora tårtan pryddes av föreningens logotype – knölsvanen. Därefter äntrade Anders Wirdheim och Christopher Gullander med teknisk support av Frida Nettelblatt scenen för att göra en liveinspelning av den populära Pippipodden med tema Östergötland. Ett antal profiler inom den östgötska ornitologin bjöds upp för kortare intervjuer och programledarna kåserade över den östgötska fågelskådningen. Detta avsnitt av Pippipodden blev nummer 52 och finns att lyssna på där poddar finns på nätet.

Inventeringar

ÖgOF organiserade som vanligt år den östgötska delen av den årligen återkommande nationella sjöfågelinventeringen. 61 sjöar och våtmarker (70 stycken 2022) inventerades i Östergötland, vilket är det lägsta antalet de senaste fyra åren och bröt därmed den ökande trend som setts sedan 2018. Hälften av de inventerade våtmarkerna fanns i Linköping och Norrköping. I några kommuner var det ingen våtmark alls eller endast någon enstaka som inventerades. 36 personer deltog i inventeringen i vilken totalt 67 sjöfågelarter rapporterades. Skrattnåsen var i särklass den vanligaste arten före grågås och knölsvan.

Vingspegeln

Även för föreningens tidskrift Vingspegeln blev 2023 ett särskilt år då den utkom med fem nummer i stället för normala fyra. Anledningen var att ett särskilt jubileumsnummer gavs ut,

vilket bland annat beskrev historien kring föreningens bildande och verksamheten de första femtio åren. Jubileumsnumret skickades ut till föreningens samtliga medlemmar – även de som normalt inte är prenumeranter av Vingspegeln. De fyra övriga numren utkom som vanligt enligt den mall som tagits fram för innehållet i respektive nummer. Totalt omfattade de fem numren en inlägg om 178 sidor. Ansvarig utgivare var Dan Lindmark. Hanna Hederberg var chefredaktör och stod tillsammans med Sanna Wårulf och Johanna Orsholm (jubileumsnumret) för det mesta av själva tidningsskapandet, medan Adam Bergner och Lars Gezelius gjorde Tåkernnumret (nr 4). Årets omslagskonstnär var Per-Olov Jonsson.

Arbetet med att digitalisera gamla nummer av Vingspegeln fortsatte under året. Planeringen på sikt är att dessa ska göras tillgängliga på ogof.se.

Naturvårds- och fågelskyddsarbete

ÖgOF yttrade sig under året i ett antal remisser och andra ärenden/frågor, ofta i samverkan med lokalföreningarna och ibland också med Birdlife Sverige:

- Solcellsparker:
 - o Minsjö i Söderköping
 - o Sonstorp i Finspång
 - o Olivehult i Motala
 - o Vikingen 2 i Norrköping
 - o Ulvåsa i Motala
 - o Östra Eneby i Norrköping
 - o Västanå i Motala
 - o Kolstad i Mjölby
- Birdlifes riktlinjer för solcellsanläggningar – yttrande
- Vindkraftparker:
 - o Östra Eneby i Norrköping
 - o Orreklint i Åtvidaberg/Västervik
 - o Långgrund i skärgården
 - o Vindpark norr om Valdemarsvik
 - o Hycklinge i Kinda
- Birdlifes riktlinjer för vindkraft - yttrande
- Naturresevat (nya och/eller skötselplaner):
 - o Näfssjöskogen i Finspång
 - o Stora Mossen i Finspång
 - o Ringstad mosse i Norrköping
 - o Mörkahålskärret Omberg
 - o Håleberget i Motala
 - o Skenäs i Norrköping
 - o Trollkäringeskogen i Finspång
 - o Vegalla i Åtvidaberg
 - o Långserum i Åtvidaberg
 - o Långnäs i Norrköping
 - o Lillöre i Kinda
 - o Dammfallsbäcken i Norrköping
 - o Holmtebo i Valdemarsvik
 - o Motalabuktens öar i Motala
 - o Kottebo i Kinda/Linköping
- Kraftledning i Norrköpings kommun
- Luftledning i Linköpings kommun
- Grustäkt:
 - o Dansby i Motala

- Bergtäkt:
 - o Hulterstad i Mjölby
 - o Högby i Motala
- Jakt: Storskarv – uppföljning av jakt i skärgården och Roxen
- Birdlifes förvaltningsplan angående storskarv (remiss)
- Fågelskydd: Ängshök – ÖgOF anslog ekonomiska medel för skydd av häckningsplatser
- Mjölby kommuns uttag av ytvatten ur Vättern (yttrande)
- Möte med Boxholms skogar kring framtida skötselstrategi
- Samråd:
 - o Utökning av Kindasågen i Kinda
 - o Tillståndsansökan Väderstad AB
- Fråga från Svensk Plaståtervinning AB i Motala kring tips och råd om holkar för insektsätande fåglar

Peter Berry har utsetts som föreningens kontaktperson gentemot Länsstyrelsens Viltförvaltningsdelegation.

Häradsskärsprojektet

Häradsskärsprojektet löpte på under fyra höstveckor med ringmärkning och standardiserad sträckräkning. Årets verksamhet kunde genomföras med hjälp av tillförande av ekonomiska medel från sponsorerna Valdemarsviks Sparbank och Tåkerns fältstation samt gåvor från privatpersoner. Under 2023 fick ÖgOF besked om att föreningen utsetts som en av flera förmånstagare från Georg Hultners stiftelse. De medel som stiftelsen framgent årligen kommer att utbetala till ÖgOF ska i första hand användas för att säkra fortsatt verksamhet på Häradsskär.

Häradsskärskommittén som planerar och samordnar projektet bestod under 2023 av Adam Bergner, Claes Nilsson, Joakim Wallin, Inger-Marie Wohlfarth och Sofie Hellman.

Fågelintresse

Som en följd av att föreningen 50-årsjubilerade gjordes en större insats kring utåtriktade aktiviteter och fågelintresse än under ett normalår.

Exkursioner:

- o Kärnskogsmosse i Motala (tillsammans med Motala Biologiska Förening)
- o Missmyra i Åtvidaberg
- o Fågelmaderna och Torpa i Ydre
- o Eknön i Söderköping
- o Striern i Kinda
- o Leonardsberg (tillsammans med Fågelföreningen i Norrköping)
- o Halland/nordvästra Skåne

Föredrag:

- o Teet Sirotkin i Linköping om ljudteknik, ugglor, hackspettar mm
- o Gigi Sahlstrand i Norrköping ”Det bor en fågelskådare i oss alla”
- o Daniel Bengtsson om BirdLife Sveriges arbete med artskydd i skogen

Tävlingar:

- o Kommunkrysset – kryssa nya arter i länets kommuner

- Stort dygn (Big Day) – kryssa så många fågelarter som möjligt i Östergötland under 24 timmar

I slutet av januari ägde den återkommande BirdLife-satsningen ”Vinterfåglar inpå knuten” rum, vilken syftar till att få människor att rapportera de fåglar de ser vid sin fågelmatning. Sofie Hellman var ÖgOFs kontaktperson och Margareta Pilemalm, medlem i föreningen, intervjuades av Radio Östergötland vid sin fågelmatning i Trädgårdsföreningen i Linköping

Föreningen anordnade en mycket uppskattad guideutbildning vid Rosenkällasjön i Linköping den 28 maj. 13 personer med varierande erfarenhet deltog. Kajsa Grebäck från BirdLife Sverige höll i utbildningen.

Föreningen hade sin numera återkommande ÖgOF-dag vid naturum Tåkern den 7 maj där tre personer från styrelsen guidade i tornet. Uppskattningsvis var det uppemot 150 personer som med varierat intresse besökte tornet. ÖgOF deltog också vid den Friluftsfestival med bland annat SM-deltävling i utomhusmatlagning som hölls vid naturum Tåkern den 30 september. ÖgOF:s bidrag var att guida i tornet. Tyvärr blåste i det närmaste storm vilket begränsade möjligheterna till bra guidning men det var ändå många besökare som kom och pratade med oss och fick möjlighet att titta i våra kikare.

Årets regionmöte mellan ÖgOF och länets fågel- och naturvårdsföreningar hölls i november i Motala Biologiska Förenings (MBF) föreningslokal. Vid mötet deltog styrelseledamöter från ÖgOF, representanter för Motala Biologiska Förening, Linköpings fågelklubb, Fågelföreningen i Norrköping, Tåkerns fältstation och Naturskyddsföreningen i Finspång.

Året avslutades som vanligt med Skådarhjälpens i december under Musikhjälpenveckan. ÖgOF bidrog med att marknadsföra eventet i våra kanaler och att pusha skådarkollektivet i Östergötland att delta. Som vanligt placerade sig Östergötland i topp. Från landskapet deltog 48 skådare som tillsammans såg 96 arter.

Föreningen i massmedia

I samband med riksföreningens fågelbordsräkning ”Vinterfåglar inpå knuten” medverkade ÖgOF med inslag i P4 Östergötland.

Peter Berry från ÖgOF:s styrelse syntes i flera artiklar som publicerades i Östgöta Correspondenten kring skydd av den sällsynta ängshöken i Östergötland.

Föreningen i sociala medier

Den ständiga utvecklingen av ÖgOF:s hemsida www.ogof.se fortsatte under året med bland annat layoutmässiga förändringar och ny information.

Föreningens Facebooksida har varit fortsatt aktiv med återkommande inlägg. Vid årets slut hade sidan närmare 850 följare.

ÖgOF fortsatte under året att ansvara för gruppen ”Fåglar i Ög” i mobilapplikationen BAND under ledning av Mari Sandell. Gruppen är ett sätt att koppla samman fågelskådare i Östergötland där det i realtid finns möjlighet att sprida information om fåglar eller andra fågelrelaterade händelser som man bedömer kan vara av intresse för ett flertal personer. Gruppen har närmare 950 medlemmar.

Övriga händelser och aktiviteter

Vid årsmötet delades föreningens främsta utmärkelse Svanägget ut till Leif Jern, Linköping. Svanägget delas ut till en person som anses ha gjort värdefulla ornitologiska insatser i Östergötland, vilket är något som stämmer väldigt väl in på Leif som bland annat innehaft

förtroendeuppdrag inom ÖgOF i 30 år. Föreningens ordförande läste upp styrelsens motivering och Leif hyllades med en varm applåd.

BirdLife Sveriges riksstämma anordnades i slutet av april i Skara. Jenny Rydén representerade ÖgOF vid detta möte.

I slutet av oktober hölls den stora finalfesten för ÖgOF:s 50-årsfirande. Vagnhallen på Föreningshuset Fontänen i Linköping fylldes av glada fågelskådare som njöt av god mat och dryck, fick lyssna till gratulationsbrev från BirdLife Sveriges ordförande Lotta Berg och gåvoöverlämning av BirdLife Sveriges vice ordförande Kjell Carlsson i form av bidrag till verksamheten på Häradsöskär, fick leka i form av bland annat ÖgOF-quiz och test av nuvarande och tidigare ÖgOF-ordförandens kunskaper om skådning och skådare i länet samt delta i lotteriet där första pris utgjordes av en originalakvarell av en kungsfiskare som målats av årets omslagskonstnär till Vingspegeln Per Olov Jonsson.

Regionala rapportkommittén (RRK)

Regionala rapportkommittén utses av ÖgOF:s styrelse och har som huvuduppgift att stå för dokumentation av den östgötska fågelfaunan. Detta innebär att kontinuerligt kvalitetsgranska, sammanställa och publicera fågelfynd. Regionala rapportkommittén har under året bestått av Johan Jensen, Kjell Carlsson, Mikael Eberhard, Christian Williams, Elis Ölfvingsson samt Torbjörn Blixt, med Johan som sammankallande. Mandatet som RRK-ledamot är på två år och gick under året ut för Kjell, Mikael och Christian. De två förstnämnda utsågs för en ny period om två år medan Christian valde att lämna RRK. Hans post har tillsvidare lämnats vakant. Övriga tre ledamöter – Johan, Elis och Torbjörn mandat fortlöper under 2024.

Ekonomi

Föreningens ekonomi är fortsatt stabil. Se bifogad resultat- och balansräkning för detaljer.

Funktionärer

Styrelsen bestod fram till årsmötet av Anders Tennlind (ordförande), Jussi Tranesjö (vice ordförande), Stefan Westberg (sekreterare), Inger-Marie Wohlfarth (kassör), Sofie Hellman (medlemsansvarig), Gunnar Ölfvingsson, Jenny Rydén och Claud Youssif. Vid årsmötet lämnade Claud styrelsen. Peter Berry valdes till ny ledamot.

Revisorer: Anders Karlsson och Pär Nilsson. Revisorssuppleanter: Gunnar Myrhede och Bengt Andersson. Valberedning bestod fram till årsmötet av Peter Berry, Leif Jern och Jesper Villaume. Peter lämnade vid årsmötet för styrelsen och Jesper Villaume avböjde omval. Till ny valberedning valdes Leif Jern (sammankallande), Claud Youssif och Anna Wiik.

På styrelsens uppdrag, mars 2023

Anders Tennlind